

Zápisnica
z Hlavného zhromaždenia Združenia sudcov Slovenska
zo dňa 8.4.2011 v Košiciach

Prezidentka – JUDr. Dana Bystrianska privítala hostí, kolegov, sudcov, vyšších súdnych úradníkov, justičných čakatel'ov,

- odovzdala slovo viceprezidentke JUDr. Veščičíkovej, ktorá moderovala rokovanie Hlavného zhromaždenia ZSS,
- Po oboznámení s jeho programom – navrhla kandidátov mandátovej a návrhovej komisie podľa návrhu CRR,

Kandidátmi CRR do mandátovej komisie sú:

- JUDr. Mária Žáková
- JUDr. Miroslav Mand'ák
- JUDr. František Mozner

Kandidátmi CRR do návrhovej komisie sú:

- JUDr. Juraj Sopoliga
- JUDr. Alena Poláčková
- JUDr. Monika Jankovská
- JUDr. Ida Hanzelová

Za skrutátorov:

- JUDr. Boris Brondoš
- JUDr. Obermanová
- JUDr. Ľubica Chmelanová.

Všetci boli jednotlivo zvolení do komisií a za skrutátorov.

Príhovor JUDr. Štefana Harabina:

Predseda Súdnej rady SR konštatoval, že súčasné zmeny zákonov, ktoré majú vstúpiť do účinnosti od 1.5.2011 sa odôvodňujú potrebou otvorenosti reálnej justícii, ale nemajú opodstatnenie.

Zvýraznil zvýšenie počtu sudcov a súdnych úradníkov, ako cestu k stabilizácii podmienok práce justície a zrýchleniu súdneho konania. Trvanie súdneho konania v oblasti civilnej z 18 mesiacov na 1 mesiac bolo ocenené Výborom ministrov Rady Európy v Budapešti v roku 2010. Stalo sa tak vďaka záslužnej a náročnej práci sudcov, za ktorú im poďakoval. Sudcovia sa dočkali v súčasnosti dehonestácie svojej práce, znevažovania na verejnosti a v médiách, a prijatia takých legislatívnych úprav, ktoré majú negovať ich nezávislé postavenie v štáte, čo kritizoval.

Príhovor JUDr. Lucie Žitňanskej, ministerky SR:

Uviedla, že bola zvyknutá na vyššie počty účastníkov Hlavného zhromaždenia. Nikdy sa nebránila účasti na takomto rokovaní ani spolupráci so ZSS. Hlásí sa k tejto spolupráci, ale poukázala aj na otvorenosť, vyžaduje čestnosť, vylučuje hovoriť klamstvo a polopravdy, ktoré počula zo strany úvodného rečníka (mala na mysli JUDr. Harabina). Uviedla, že v roku 2010 prevzala ministerstvo s dlhom 18 mil. Sk, pričom si je vedomá situácie, ako konštatovala, že slovenská justícia potrebuje od štátu viac peňazí. Je povinnosťou štátu zabezpečiť vybavenie justície. **Prisľúbila, aj keď to nie je možné ihneď, prevziať záväzok, zabezpečiť rezort justície, potrebnými finančnými prostriedkami a prisľúbila preto urobiť všetko.**

V oblasti legislatívy, podľa jej názoru, ako predstaviteľka výkonnej moci, systémovo túto nastavila tak, aby splnila súčasne na ňu kladené podmienky. Uviedla, že aj procesné právne predpisy a právne prostredie je treba nastaviť tak, aby garantovalo nezávislú justíciu. **Podľa jej názoru však nezávislosť justície nie je cieľom samým o sebe, ale predpokladom na to, aby sudcovia mohli nestranné rozhodovať bez vplyvu politikov, komerčných záujmov, svojich nadriadených, predsedov súdov a ostatných. S týmto cieľom predložila návrhy zákonov. Je presvedčená, že otvorenie justície verejnej kontrole vo formách, aké zákony predkladané a schválené parlamentom nadobudnú účinnosť 1.5.2011, zabezpečia verejnú kontrolu.** Verejnú kontrolu nemôže zabezpečiť MS SR, ale prostredníctvom niektorých právnych úprav ju môže zabezpečiť verejnosť. Uviedla, že ak sú politici zodpovední občania, majú byť aj sudcovia podriadení kontrole občana, pretože aj sudcovia musia skladať účty ľuďom. Aj keď sudcovia nie sú priamo volení občanmi. Aj práve preto chce, aby občania participovali na všetkých troch zložkách štátnej moci, teda nielen na parlamentnej a výkonnej prostredníctvom volieb, ale aj na kontrole tretej a to súdnej moci. Ministerka SR vyzdvihla vzdelávanie ako významnú oblasť, ktoré je potrebné „otvoriť“ tak, aby vzdelávanie nevyplývalo len z jednej inštitúcie, ale aby sudcovia mali možnosť vybrať si typ a spôsob vzdelávania.

Ministerka spravodlivosti uviedla o medzinárodných dokumentoch, že ich treba čítať tak, aby aj závery Benátskej komisie vyzneli otvorene a v kontexte zámerov. Pani ministerka konštatovala, že je pripravená na diskusiu. **Prisľúbila urobiť všetky kroky v dobrom úmysle, prijať ponuku na spoluprácu, ale nie klamstvá.**

JUDr. Gerhard Reissner, podpredseda IAJ a predseda EAJ:

Podakoval za pozvanie, ktoré je pre neho významné. Veľmi si cení, že môže byť medzi sudcami v SR. Mal už možnosť sa stretnúť s kolegami SR, s ktorými sa už dlhšie nevidel a je rád, že dostane informácie z prvej ruky a to práve v súvislosti so sťažnosťou adresovanou EAJ. Je podpredsedom Rakúskeho združenia sudcov. Zúčastnil sa rokovania HZ, ktoré sa v minulosti konalo v Banskej Bystrici. Po dlhých rokoch je opäť na takomto podujatí v Košiciach. V minulosti videl nadšenie a optimistický prístup slovenských kolegov. Na svojom prvom stretnutí zaznamenal, rovnako súdržnosť všetkých kolegov, ktorí aj napriek protikladom prezentovali záujmy sudcov ministromi spravodlivosti. Prebehli veľmi konštruktívne diskusie a on videl, že situácia na Slovensku sa ubera správny postupom a že sa urobili mnohé dobré kroky k pozitívnemu výberu a že podpora právneho štátu a nezávislosť justície je cieľom aj EAJ a IAJ. Medzinárodné štandardy a normy, ktoré boli prijaté v ostatnom čase v oblasti justície boli na Slovensku zavedené a EAJ sleduje ich plnenie.

V súčasnosti však nadobudol iné dojmy, a to na stretnutí s inými kolegami a optimistická skúsenosť, ktorú získal po stretnutí s kolegami v minulosti, sa vytratila. Momentálne cíti strach a obavy, tlak v justícii. Bol informovaný o plánovaných zmenách zákonov, ktoré nadobudnú účinnosť 1.5.2011. Už na prvý pohľad ide o kroky späť. Za posledné desaťročia došlo k vytvoreniu Súdnej rady SR. V máji na Malte bude EAJ venovať pozornosť rešpektovaniu medzinárodných štandardov podľa sťažnosti ZSS.

Štandardy platia aj na Slovensku a je problematické posúdiť, či zníženie plátov sudcov je reálne, realisticky odôvodnené alebo je krokom späť ku kontrole moci prostredníctvom tohto inštitútu.

Problémy sa dajú riešiť rokovaním, ale disciplinárne konania sú krajným riešením. V tejto oblasti sa tiež patrí dodržiavať medzinárodné štandardy a záväzky.

Vyjadril obavy z vývoja na Slovensku a povedal, že už na prvý pohľad z obsahu medzinárodných dokumentov a preštudovaných zákonných úprav účinných od 1.5.2011 na Slovensku sú tieto v zjavnom rozpore s týmito medzinárodnými štandardami. Týmto problémom sa bude EAJ zaoberať a monitorovať ho.

Príhovor p. Gunthera Woratscha, čestný člen ZSS, čestný prezident IAJ:

Vyjadril prekvapenie z otvorenosti p. Reissnera s použitím takýchto silných slov. Aj on sleduje vývoj na Slovensku za posledné obdobie. Nemá pochybnosti, že sa tu niečo deje, niečo, čo nie je dobré. Podľa neho je potrebné prijať opatrenia, aby sa dodržiavali medzinárodné štandardy, pretože Slovensko je členom EÚ a Rady Európy, a tieto je potrebné rešpektovať tak, ako to konštatoval prezident EAJ p. Reissner.

O tomto hovorili aj s predsedom Súdnej rady SR. Konštatoval, že nie je vždy spokojný s tým, čo počuje a v zásade tomu neveril, čo počul, čo však videl, je však jasnejšie, že situácia na Slovensku je napätá. Je mu ľúto, že sa doposiaľ nestretol s ministerkou spravodlivosti. Rád by poznal jej názor na hodnotenie týchto procesov, súvisiacich s najmä legislatívou SR, ako aj s obsahom a návrhmi v disciplinárnych konaniach vedených pred disciplinárnymi súdmi v SR. Ako čestný člen ZSS má záujem pomôcť a o týchto problémoch so slovenskými sudcami diskutovať.

Príhovor JUDr. Tomáša Lichovníka, prezidenta Únie sudcu ČR:

Po poďakovaní uviedol, že je rád so slovenskými kolegami v krásnom a historickom meste Košice. Hovoril o podmienkach práce českých sudcov a ich náročnosti, o tom, že aj v ČR došlo k výraznému zníženiu plátov.

Hovoril, že pri zavedení elektronického systému spisu je treba postupovať veľmi opatrne, tak, aby si slovenskí kolegovia, tak ako sa tomu stalo v Čechách, situáciu a prácu neskomplicovali.

Prezident Exekútorskej komory JUDr. Petra Molnára:

Zdôraznil, že súdni exekútori patria svojou činnosťou do súdneho systému. Sú zodpovední za súdnu ochranu a za vymožitelnosť práva a plynulosť súdneho konania. Majú teda rovnaký cieľ ako sudcovia. Štát však nemôže byť nestranným pozorovateľom a jeho povinnosťou je vymožitelnosť práva, plynulosť súdneho konania a ochrana súdneho systému, ktorý musí zabezpečiť.

Vzdelávanie vyzdvihol ako významný prvok zefektívnenia hore uvedených aktivít a exekútori plánujú zaviesť elektronický spis.

Spolupráca so sudcami je nevyhnutná. Vyzýva vedenia súdov, aby posilnili personálne a technicky túto oblasť, pretože plynulosť a vymožitelnosť súdneho konania je vecou aj súdnych exekútorov. Ich úspešnosť je závislá nielen na ich činnosti, ale aj na plynulosti súdneho systému.

Podpredseda Slovenskej advokátskej komory JUDr. Herežd'ovič:

Po poďakovaní za pozvanie uviedol, že súdnictvo považuje za inštitúciu, bez ktorej by advokáti nemohli žiť. Sú odsúdení na vzájomnú spoluprácu. Vyzval sudcov ku spolupráci, ku koexistencii a pokúsil sa o analýzu posledných zmien vo vedení slovenskej advokátskej komory. Diskutoval o zlepšení komunikácie a poznatkov, uvádzanej prepojenosti sudcov a advokátov, o existencii disciplinárnych konaní Slovenskou advokátskou komorou, o etike správania kolegov a o medializovaní činnosti oboch právnických povolání – to sú spoločné úlohy sudcov a advokátov. Uviedol, že problémy s obštrukciami zapríčinenými advokátmi v občianskych alebo trestných konaniach bude komora riešiť a žiada o spoluprácu v tejto oblasti aj sudcov.

Sudcom zúčastneným na HZ ZSS sa krátko a s pozdravom prihovoril zástupca Slovenskej notárskej komory JUDr. Farkašovský.

Po krátkej prestávke sa o slovo opäť prihlásil predseda JUDr. Štefan Harabin:

Reagoval na konkrétne útoky ministerky SR o dlhoch ministerstva spravodlivosti. Tvrdil, že sám prevzal rezort s dlhmi 8 mil. Sk. Finančné prostriedky musel zabezpečiť aj na vyplatenie ďalších plátov sudcov. Uviedol, že nemôže byť obviňovaný z klamstiev. O disciplinárnych konaniach povedal, že sudcom bola pozastavená činnosť aj v predchádzajúcich obdobiach (obdobia ministra JUDr. Daniela Lipšica).

Uviedol, že sudcovia sú aktívnou témou nielen na Slovensku, ale aj v Čechách pre nadmiernu kritiku, pričom súdny systém netvorí sudcovia sami. Riadenie patrí MS SR. Výkon sudcovského povolania je závislý na zabezpečení štátom.

Reagoval na kritiku justičných čakateľov, ktorú označila ministerka ako rodinkárstvo, uviedol, že deti kolegov nie sú o nič horšie ako iných občanov, pokiaľ sa uchádzali vo výberovom konaní na funkciu justičného čakateľa a boli úspešní.

Po ukončení diskusie bola predložená správa mandátovej komisie.

ZSS má 370 členov, z toho je 197 členov zastúpených plnými mocami. Spolu s prítomnými účastníkmi je 291 členov prítomných na HZ ZSS.

Viceprezidentka ZSS JUDr. Táňa Veščičiková konštatovala uznášaniaskopnosť HZ ZSS.

V rámci programu vystúpila prezidentka ZSS – JUDr. Dana Bystrianska.

Predložila text sťažnosti, ktorý je v prílohovej obálke predložený každému účastníkovi rokovania **tohto HZ**.

ZSS sa sťažnosťou a listom z 25.2.2011 obrátilo na EAJ so žiadosťou o stanovisko a pomoc v súvislosti s prijatými novelami zákonov účinnými od 1.5.2011. V parlamente boli tieto novely schválené aj napriek ich komentovaniu zo strany ZSS. Napriek mnohým výhradám sa stáva realitou zásah výkonnej moci do moci súdnej pri rozhodovaní o prijímaní do stavu sudcov, pri výbere sudcov do funkcie predsedov súdov, pri kariérnom postupe. Do týchto procesov sa zasahuje výrazne výkonnou a zákonodarnou mocou obsadením výberových komisií, ktorý je v rozpore s medzinárodnými dokumentmi. Zákon č. 385/2000 Z.z. o súdoch a sudcoch v znení ďalších predpisov porušuje európske štandardy.

Sudcovia protestujú proti dehonestácii ich stavu, žiadajú štát o lepšie materiálne a personálne vybavenie, sudcami, ale aj úradníkmi, žiadajú o zdržanlivosť v oblasti komentovania súdnych konaní nielen v politike, ale aj v médiách.

Sudcovia znamenajú intelektuálny potenciál pre Slovensko.

ZSS v roku 2005 schválilo programový dokument s cieľom stavovskej organizácie, ktorý je v súčasnosti stále platný. Jeho cieľom je ochraňovať nestrannosť a nezávislosť súdnej moci proti všetkým tlakom, ktoré vyúsťujú proti sudcom a stavovskej organizácii.

Tieto tlaky sú hodné pozornosti EAJ. Slovenskí sudcovia, ktorí vykonávajú svoju funkciu sú kritizovaní sami sebou, ale aj politikmi, spôsobom, ktorý nie je hodný ich práce a postavenia v spoločnosti a ktorý nie je ani objektívny a ani v rovine kritickej neprináša návrhy na riešenie.

Disciplinárne konanie, ktoré v poslednom období rozdelilo sudcov, ešte aj v súčasnosti je fenoménom, ktorý pretrváva a ktorý znamená pre sudcov napätie. ZSS ponúklo všetkým kolegom, ktorí boli najmä pre priet'ahy v konaní /vyslovených o ústavnej sťažnosti pred Ústavným súdom SR/ možnosť zastupovania. Všetkým ostatným kolegom, ktorí túto možnosť odmietli, odkazuje, že nebude vstupovať do začatých a neskončených disciplinárnych konaní, pretože disciplinárne senáty nesú plnú zodpovednosť za rozhodovanie o týchto návrhoch.

ZSS sa vyjadruje aj kriticky a otvorene v médiách, pokiaľ médiá majú záujem o dianie v justícii. **Sudcovia sú vystavení kritike verejnosti za fungovanie justície ako celku, hoci sudcovia nie sú za fungovanie zodpovední, ale za svoje rozhodnutia, a za ich včasnosť. Súčasná právna úprava vytvorila inštrumenty postihovania sudcov za ich rozhodovanie, ktoré porušuje pravidlá plynulosti súdneho konania, pričom štát nezabezpečil podmienky**

pre sudcov, aby mohli konať bez priet'ahov a plynulo. Zákon síce umožňuje sudcovi takýto spôsob kritizovania vecí, avšak napriek žiadosti sudcov sa situácia nemení.

Prezidentka ZSS poukázala na materiály ÚS SR, ktoré sú súčasťou doručených obálok účastníkov HZ. Z týchto vyplýva, že SR je povinná vyplatíť 680 000,- eur za primerané zadosťučinenie priznané ÚS SR v konaniach o ústavnej sťažnosti z dôvodu priet'ahov v súdnych konaniach. Tieto finančné prostriedky mohli byť však použité na vybavenie slovenskej justície, mohli byť využité zmyslupnejšie a dnes sú nástrojom na vytvorenie zodpovednosti vyvodzovanej voči individuálnym sudcom. Opatrenia, ktoré prijala CRR ZSS 26.4.2010 na svojom rokovaní by priniesli významný vplyv na zabezpečenie plynulých konaní a to prostredníctvom zabezpečeného kariérneho profesionálneho a mzdového rastu VSÚ (ktorí majú byť najbližšími pomocníkmi a spolupracovníkmi sudcov).

Dnešné slovenské sudy nie sú rovnomerne zaťažené, medzi nimi existujú rozdiely v počtoch i náročnosti vecí, i vybavenosti materiálnej i technickej. Navrhujeme preto prerozdelenie vecí z preťažených súdov na sudy nepreťažené alebo možnosti dočasného pridelenia sudcov na preťažené sudy tak, aby bolo zabezpečené plynulé súdne konanie.

Poukazujeme na to, že je povinnosťou štátu a ministerstva spravodlivosti, aby vytvorili sudcom podmienky pre plynulé súdne konanie. Sudcovia odmietajú zodpovednosť za náklady štátu za plynulosť súdnych konaní. Prezidentka opätovne ponúkla sudcom možnosť zastupovania v disciplinárnych konaniach, lebo len toto je legitímny spôsob oboznamovania s objektívnym skutkovým stavom potrebným pre zákonné rozhodnutie disciplinárnych senátov.

Prezidentka tiež informovala o nových informačných technológiách, s ktorými sa mala možnosť zoznámiť na stáži, ktorú vykonáva na ÚS SR /analytická činnosť, softvér elektronicky spis, skenovanie písomností/. V tejto súvislosti poukazuje aj na svoju skúsenosť, ktorú získala na podnet predstaviteľov a spracovateľov zo SAV a TU v Košiciach. Ide o významný nástroj urýchlenia písania súdnych rozhodnutí, zápisníc a iných písomností, pretože tento zachytáva hovorené slovo. Na to slovenské sudy potrebujú nové zabezpečenie hardverové, softvérové vybavenie. To dnešné je zastaralé a nepostačuje, priam vylučuje používanie tohto vyvinutého softvéru.

Informovala o elektronickom spise zavedenom na ÚS SR, ktorý umožňuje nielen prácu doma, ale aj umožňuje prenos dát, informácií, čím sa zamedzuje zbytočnému opakovanému opisovaniu písomností, zabezpečuje sa vzájomná a spätná kontrola a informovanosť všetkých zainteresovaných pracovníkov súdov.

Ak slovenskí sudcovia chcú ísť s dobou tak, ako v ostatných právnických povolaniach, je priam nevyhnutnosťou, aby boli vybavení tak, ako predstavitelia iných právnických povolání najmä tých, ktorých práca súvisí s výkonom funkcie sudcu a ktoré súdne činnosti sú na tieto právnické povolania a ich výkon prepojené. Ide najmä o činnosť

notárov a súdnych exekútorov, ale aj advokátov (elektronické návrhy, elektronické rozhodnutia, elektronický spis). Spolupráca pri príprave súdnych pojednávanií i vedení a rozhodovaní a písaní rozhodnutí s inými štátnymi úradmi a verejno-právnymi osobami, jej urýchlenie a prepojenosť informácií je na urýchlenie súdneho konania nevyhnutná.

Ministerstvo spravodlivosti sa už dlhodobo nevyjadruje pochvalne o práci sudcov napriek skráteniu súdnych konaní, napriek nedostatočnej vybavenosti a počtu sudcov a súdnych úradníkov, napriek zastaralosti prístupu ku vzdelávaniu a špecializácii i hodnoteniu sudcov a podmienkam práce sudcov. Európsku judikatúru, judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu SR a ČR, Súdneho dvora EÚ, inštitút predbežných otázok, musí sudca poznať a to je náročné na čas a vzdelávanie. Zvýraznila preto potrebu špecializáciu sudcov v jednotlivých oblastiach práva. Nevyhnutnosťou oboznamovania sa s judikatúrou európskych súdov, nevyhnutnosťou vzdelávania vyúsťujú do zvýšenia náročnosti práce sudcu a do zväzenia súčasného modelu počtu sudcov. Spomeniem známy problém, keď súdne oddelenia, ktoré sa zaoberajú exekučnou agendou nie sú dostatočne vybavené. Treba konštatovať, že tieto agendy, ktoré sú vedené na súdoch ako vedľajšie, sú nielen podhodnotené, ale nie sú ani vážene a zabezpečené tak, ako je náležité pre potreby občana, pre potreby vykonateľnosti rozsudku.

ZSS víta iniciatívu ministerky spravodlivosti na otvorenie justície prostredníctvom publikovania súdnych rozhodnutí. Sudcovia si tak budú môcť obohacovať svoje vzájomné informácie, rozhodnutia a názory. Táto povinnosť však pretrváva už niekoľko rokov, iba nebola zabezpečená ministerstvom spravodlivosti, pravdepodobne pre nedostatočné technické vybavenie, ale aj personálne vybavenie (ako prezidentka zistila pri prešetrovaní tejto problematiky).

Sudcovské povolanie vykonávajú v prevažnej miere ženy. Ich zaťaženosť zhoršuje ich zdravotný stav a dlhoročné pretrvávajúce problémy vyúsťujúce do zdravotných problémov, ako aj prirodzené poslanie ženy sudkyne znásobujú problém slovenskej justície, prinášajú problémy, ktoré sa neriešia koncepčne.

Súčasnou ekonomickou situáciou v SR sa odôvodňuje zníženie plátov sudcov a zníženie počtu administratívy a ostatných pracovníkov v oblasti justície. Sudcovia poukazujú na to, že vykonávajú svoju funkciu nie osamote a jednotlivo, ale za spolupráce kolegov súdnych úradníkov a sú na vybavenosť justície priamo napojení a od nej tiež závisí ich práca.

Predsedovia súdov sú predĺženou rukou ministra spravodlivosti, sú ním odvolávaní a nominovaní a majú byť nositeľmi povinností MS vytvárať pre sudcov podmienky pre ich prácu. Sudca môže od predsedu žiadať veľa a predseda môže veľa urobiť pre sudcu, ale aj nedokázať urobiť nič. Povinnosťou štátu je vytvoriť podmienky pre prácu sudcu tak, aby ústavný súd nemohol konštatovať porušenie plynulosti súdnych konaní, vynakladanie veľkých finančných prostriedkov na finančné zadosťučinenia.

Štát venoval veľkú pozornosť vytvoreniu špeciálneho súdu, vybavil jeho sudcov vysokými platmi, neporovnateľne vyššími od platov sudcov všeobecných súdov. Priznal im špeciálne príplatky, výbavu a materiálne a technické vybavenie tak, že slovenskí sudcovia v očiach verejnosti sú oproti ich vybaveniu amatérmi. Aj za to sa naši sudcovia cítia byť diskriminovaní. Sudcovia SR rešpektujú nález SR vo veci Špeciálneho súdu a žiadali žalobami o poskytnutie primeraného zadosťučinenia ešte v období pred vyhlásením nálezu ÚS SR. Dnes požadujú finančné zadosťučinenie. Občianskym právom aj sudcu, je právo na súdne konanie, ktorého výsledkom je rozhodnutie súdu.

Predmetom rokovania na Malte bude predložená sťažnosť EAJ zo strany ZSS na otázky, ktoré sú obsahom tejto sťažnosti. Táto sťažnosť nie je zameraná len na ochranu sudcov, ale aj na ochranu jeho nezávislosti, ktorá je garantovaná pre občana.

Slovenskí sudcovia, nielen tí, ktorí sú združení v ZSS, vítajú iniciatívu skupiny poslancov NR SR, ktorá pripravuje podanie na ústavný súd podľa čl. 125 Ústavy SR o návrhu na vyslovenie nesúlady zákona, ktorým došlo k zníženiu platov sudcov SR od 1.1.2011. Ústavné súdy už konštatovali, že materiálnou nezávislosťou je aj oblasť materiálneho zabezpečenia sudcov. Preto odmietame hodnotenia sudcov, ako chamtivých, ak svojimi verejnými vystúpeniami prostredníctvom stavovskej organizácie odmietajú takéto názorové postupy a zákony vrátane názorových prezentácii smerujúcich k dehonestácii sudcov za podané diskriminačné žaloby.

Prezidentka ZSS vyzýva sudcov k potrebe informovať sa o činnosti ZSS, zapájať sa aj do jeho aktivít, najmä v oblasti komentovania návrhov v legislatívnych procesoch.

Sudcom sa vytýka nedostatočná sebareflexia, že nie sú vytvorené dostatočné mechanizmy, nielen pri hodnoteniach, ale aj pri vyvodzovaní záverov proti sudcom, ktorí porušili nielen morálne, ale aj právne pravidlá. Buďme aktívni, aby o nás a našich veciach nerozhodovali za nás a bez nás. Nebuďme pasívni.

V ďalšej časti HZ prezidentka prečítala pozdravný list predsedníčky ÚS SR JUDr. Ivetty Macejkovej, ktorá sa ospravedlnila za neúčast' na HZ ZSS. Zvýrazňuje v ňom nevyhnutnosť zlepšenia činnosti slovenských súdov s poukazom na pretrvávajúci stav súdneho konania, jeho neplynulosť, ktorý vyvodzuje ÚS SR do priznaných finančných zadosťučinení.

Poukázala na všetky materiály vypracované ÚS SR súvisiace s rozhodovacími procesmi na súdoch, najmä na materiál týkajúci sa arbitrárnosti súdnych rozhodnutí. Zverejnené materiály na webe ÚS SR sú nielen poučné, ale aj užitočné.

V ďalšej časti vystúpila viceprezidentka ZSS, JUDr. Táňa Veščičíková:

Zvýraznila potrebu zvýšiť dôveru verejnosti nielen v politikov, ale aj v sudcov. Zvýraznila svoj optimistický postoj v otázke úloh ZSS na vytváranie legislatívnych úprav, na komentovanie názorov verejne publikovaných a publikovateľných o sudcoch a ich činnosti.

Následne bola predložená správa o hospodárení za uplynulé obdobie, ktorú predložila JUDr. Milina Jánošková, ktorá je prílohou zápisnice z HZ ZSS.

V ďalšom boli navrhnutí z pléna títo kolegovia do kontrolnej a revíznej komisie ZSS:

– JUDr. Pavel Varga, JUDr. Lenka Protznerová, JUDr. Margaréta Hlaváčková a JUDr. Marián Vorobel.

Všetci boli jednomyseľne plénom HZ zvolení do svojich funkcií s ich súhlasom.

V diskusii vystúpili:

JUDr. Juraj Sopoliga, člen Súdnej rady SR:

Vyjadril potešenie z prítomnosti zahraničných hostí na dnešnom rokovaní. Teší sa aj prítomnosti pani ministerky spravodlivosti a predsedu Súdnej rady SR. Hovoril o reforme v slovenskej justícii, o statuse sudcov a správe slovenských súdov. Hovoril o vytvorení táborov sudcov s odlišnými právnymi názormi, z ktorých jedna skupina je provládna a proparlamentná, teda koaličná a na druhej strane o skupine sudcov, ktorí podporujú Súdnu radu SR, ZSS a prezidenta SR v ich postojoch k legislatívnym úpravám.

Za základný problém považuje to, že prezident SR i stavovská organizácia predložili včasné pripomienky vecne vyargumentované k predloženým návrhom zákonov o veciach sudcov a súdov, ktoré pripravilo MS SR. Rokovanie v pripomienkovom konaní bolo pripravené narýchlo bez účasti týchto aktérov a považuje za významný prvok určitého ignorovania a nátlaku zo strany ministerstva a vlády.

Po novele Ústavy v roku 2001 bola vytvorená Súdna rada ako vrcholný orgán súdnictva. Jej kreovanie je v súlade s medzinárodnými dokumentmi aj stanoviska Výboru ministrov. Uviedol z histórie, že Expertná misia Európskej komisie o stave súdnictva na Slovensku v otázke jej nezávislosti konštatovala, že súdnictvo v SR je závislé od moci výkonnej a zákonodarnej. Po vytvorení Súdnej rady SR dnes sa robia kroky späť. Po roku

1997 boli sudcovské orgány len poradnými orgánmi a nová úprava, účinná od 1.5.2011 opäť sudcovské rady a súdnu radu posúva do poradných orgánov, nie orgánov predstaviteľov súdnej moci.

Potreba chrániť nezávislosť a nestrannosť súdnictva vyvoláva potrebu komentovať prijaté návrhy zákonov najmä v oblasti výberového konania justičných čakaťov, výberového konania do funkcie sudcu, na funkciu predsedu súdu a kariérneho postupu sudcu. Tieto konania za súčasne platnej právnej úpravy porušujú rovnosť troch mocí v štáte. V Súdnej rade SR i sudcovských radách neumožňujú, aby ich nominanti boli nominovaní do výberových komisií na rozdiel od politických nominantov parlamentu a ministerstva, ako to predpokladá zákonná úprava. Sám participoval na vzniku a činnosti ZSS, je za odporúčania Rady Európy a ich rešpektovanie v SR a preto podporuje stanovisko ZSS, aby sa situáciou na Slovensku zaoberala EAJ.

Pre Súdnu radu SR je minister spravodlivosti partnerom na jednanie, je však predstaviteľom výkonnej moci a odráža vždy výsledky volieb. Keď jeho účasť pri nominovaní funkcionárov súdov je tak dominantná ako upravujú nové úpravy (viď účasť zástupcov výkonnej moci a parlamentu vo výberových komisiách), potláča úlohu samosprávnych orgánov a súdnej rady, znamená to politizáciu justície. Poukázal aj na diskrimináciu justičných čakaťov za pôvod svojich rodinných príslušníkov.

JUDr. Sopoliga poukázal na nedostatočný rozpočet NS SR a nedostatočné zabezpečenia súdnictva v SR.

Ak chceme právny štát je treba rešpektovať nálezy ÚS SR, Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd a všetky medzinárodné štandardy.

V diskusii opätovne vystúpila JUDr. Lucia Žitňanská, ministerka spravodlivosti:

Prejavila ochotu diskutovať so ZSS za okrúhlym stolom a táto debata za uplynulé obdobia za vlády, keď bol ministrom spravodlivosti bývalý minister, chýbala.

Povedala, že je povinnosťou štátu vytvárať podmienky pre riadenie súdnictva a túto úlohu vždy plnila v maximálne možnej rovine. Neprijíma však kritiku vo vzťahu k vláde a k svojej osobe, pretože ani súdna rada, ani ZSS sa v predchádzajúcom období takto hlasno k týmto otázkam nevyjadrovali. Prisľúbila žiadať zvýšenie rozpočtu na zabezpečenie fungovania justície. Vyzvala predstaviteľov Súdnej rady SR na zastávanie svojich postov v prospech slovenskej justície. V otázke rozhodnutí súdov poukázala na nutnosť otvorenosti a sprístupňovania súdnych rozhodnutí so záujmom ich kontroly verejnosťou.

Pokiaľ ide o odvolávanie predsedov súdov, poukázala na to, že predchodca vo funkcii ministra spravodlivosti odvolal 7 predsedov bez udania dôvodu. Právna otázka je, či ide o rozhodnutia ministra spravodlivosti, ktoré je rozhodnutím správnym a teda je proti nemu prípustný opravný prostriedok a či je prípustná aj súdna ochrana. Podľa rozhodnutí ÚS SR tomu tak je. Rozhodnutie o odvolaní ministra spravodlivosti je preskúmateľné správnym senátom NS SR. O tejto otázke sa môže samozrejme ďalej rozhodnúť za splnenia zákonných a ústavných podmienok aj na ÚS SR.

Ministerka spravodlivosti uviedla príklad disciplinárneho konania vedeného proti bývalému sudcovi ÚS SR JUDr. Jurajovi Babjakovi.

Pokiaľ ide o dehonestáciu súdnej moci uviedla, že jediná jej kritika sa týka len diskriminačných žalôb, že za svojho kritického postoja o zneužívaní súdnych konaní sudcami v oblasti podaných disciplinárnych žalôb trvá, pretože sama v ostatných častiach dáva pozor, aby jej vyjadrenia neboli zneužitelné, dehonestujúce a podobne.

Zotráva na názore, že výber justičných čakaťov z posledného obdobia nespĺňa nezávislý výber budúcich sudcov, je narušením systému otvorenej kontroly tohto systému a preto prijímaná súčasne právna úprava je na mieste, pretože nijak nemôže poškodiť, iba prispieť k transparentnosti a otvorenosti justície. Tento systém je doposiaľ zatvorený a toto sa niektorými osobami z justičného prostredia zneužíva. Zloženie výberových komisií na výber justičných čakaťov, sudcov, kariérny postup sudcov a predsedov súdov má byť garantom vytvorenia databázy osôb, ktoré v týchto komisiách budú pracovať.

Reagoval JUDr. Juraj Sopoliga:

Zaťaženosť súdov a priebeh súdnych konaní zvyčajne zdôrazňuje potrebu väčšieho akcentu ministerstva spravodlivosti na zabezpečenie potrieb súdnictva.

JUDr. Edita Szabová, zo sekcie Bratislava:

Odsúdila správanie vo funkcii prezidentky JUDr. Jarmily Maximovej, u ktorej má pocit, že ZSS je pre ňu a nie ona pre sudcov.

Celková situácia v justícii je však zapríčinená problémom, ktorým je Štefan Harabin, najmä v čase, keď sa stal ministrom spravodlivosti. Váži si niektoré postoje ako principiálne a v prospech všetkých sudcov, ale nemôže súhlasiť úplne so všetkým, a najmä nie so všetkým ako Štefan Harabin konal. Jeho osoba totiž rozdelila sudcov na dve skupiny. Veľká skupina sudcov podľa jej názoru vystúpila zo ZSS, vyjadrila nesúhlas málo aktívneho vedenia ZSS proti

jeho osobe za činy v oblasti disciplinárnych konaní a za iné jeho postoje a výroky vo vzťahu k niektorým sudcom.

Zvýraznila potrebu pokojného rokovania o sudcovských veciach bez nepriateľských postojov a schopnosť dospieť ku konsenzu.

Je potrebné urobiť analýzu, inak ZSS postupne zanikne.

Z dnešných členov ZSS je 10 dôchodcov a sekcia mala v minulosti až 190 členov.

JUDr. Soňa Géciová, OS Košice II:

Vzniesla výhradu voči verejnému komentovaniu súdnych rozhodnutí a dehonestácii osôb sudcov tak, že sa týmto problémom zaoberajú nielen občania, ale aj maloleté deti. Vyzýva k zaujatiu väčšej autority sudcu v pojednávacej miestnosti a potrebu ochrany sudcu pred útokmi médií v neodôvodnených prípadoch.

K vystúpeniu JUDr. Žitňanskej uviedla, že všetkých sudcov nie je možné hodnotiť rovnako a rovnakým spôsobom o nich hovoriť a uvažovať.

JUDr. Táňa Veščičíková:

Uviedla potrebu reagovať na všetky mediálne útoky na sudcov.

JUDr. Ján Hrubala:

Veľmi pozitívne vyzdvihol súčasné vedenie ZSS, menovite prezidentku a viceprezidentku. Pozitívne sa pripája k hodnoteniu ZSS. Nesúhlasí však s mnohými vecami, ktoré uviedol ako vecné argumenty JUDr. Juraj Sopoliga.

Nadväzuje na výzvu na pozitívne správy, ktoré avizovala JUDr. Bystrianska, prezidentka ZSS, o opatreniach potrebných v slovenskej justícii.

Ospravedlnil z rokovania bývalého prezidenta a čestného prezidenta ZSS JUDr. Juraja Majchráka, ktorého sa nezúčastňuje pre dlhodobé zdravotné problémy, ktoré získal a ktoré má dlhodobo práve v súvislosti so situáciou v slovenskej justícii a vo vzťahu k jeho osobe.

JUDr. Tomáš Lichovník, Únia sudcu ČR:

Vyjadril názor, že živá, tvorivá a otvorená, čestná diskusia, ako to videl na dnešnom rokovaní HZ môže prispieť k diskusii o slovenských problémoch, o problémoch v justícii a môže prispieť k ich vyriešeniu. Ocenil prístup a prítomnosť predstaviteľov súdnej moci, súdnej rady, ministerstva spravodlivosti na dnešnom rokovaní ZSS, a vyjadril presvedčenie, že aj v ČR kolegovia raz budú môcť na svojich rokovaniach privítať svojich predstaviteľov a hovoriť s nimi tak otvorene, ako je tomu tak na HZ.

JUDr. Ida Hanzelová, predsedníčka správneho kolégia NS SR:

Podporuje činnosť ZSS ako stavovskej organizácie sudcov. Každý sudca by sa mal však stať jej členom, lebo ZSS pozná potreby sudcov a môže ich prezentovať a presadzovať navonok. Môže využívať svoje danosti, účasť v EAJ a viesť rozhovory v záujme všetkých sudcov. Ocenila priebeh rokovania a vyzdvihla ďalšiu potrebu vzájomného poznania dialógu a hľadania spôsobov a ciest zlepšenia činnosti ZSS i slovenskej justície.

Zapísala: Mgr. Miriam Tóthová

Korektúry prezidentka a viceprezidentka ZSS

V Košiciach dňa 8.4.2011

JUDr. Dana Bystrianska

prezidentka ZSS